

EL

MAGAZÍN

Divendres, 31 de juliol de 2020

**ROGER
PERA**

“La meva feina va molt lligada a la frustració”

VIATGES

Turquia, un país ple de postals a cavall entre Orient i Occident

SOUND AND VISION

El complex procés de creació del novè disc de PJ Harvey, en un documental

FONTS

El pont del Remei, el segon accés a la ciutat de Vic, que es va mutilar fa un segle

ENTREVISTA

ROGER PERA

“La vida que tinc ara és la que m’agrada, per fi. I ho protegiré com sigui. He après a dir que no”

Fill de l'actor Joan Pera. I això marca. Viu el triomf des de ben jove, i toca el cel de la popularitat en el teatre i el cinema. Però darrere d'aquesta vida aparentment esplendorosa, hi ha una necessitat de ser estimat, aplaudit i necessitat. Una dèria de treballar intensament i una fugida sempre present, cap a l'infern de la cocaïna. Roger Pera té el valor d'explicar-ho tot en el llibre 'Èxit. On tot comença' (Angle Editorial). Perquè ara sent que tot ha tornat a començar.

**Text: Jordi Vilarrodà
Fotografia: Albert Llimós**

Quan parlem amb escriptors, solen comentar que el seu llibre l'han gaudit, alguns que els ha fet patir. Un llibre tan especial com aquest, de quina manera es viu? Hi ha sofriment, a l'escriure'l, o hi ha alleujament?

Quan em pregunten, a vegades, si aquest llibre ha estat terapèutic, dic sempre que no. Jo n'he fet moltes, de teràpies. He patit, sí. I he patit perquè segueixo essent molt exigent, és de les coses que no he canviat. Hem vist a les pel·lícules aquella imatge de l'autor que està escrivint i estripa el paper, tot enfadat... doncs això m'ha passat. I en alguns moments, allò que hi ha encara em toca. He volgut fer un llibre curt, cinematogràfic, que el llegís gent que no sol llegir, sobretot els joves. Volia que sortís com me l'havia imaginat.

És molt directe, és com si el sentíssim parlar i no s'hagués posat filtres.

De fet, jo soc molt així de dir les coses tal com són i m'agrada la veritat. Per això, quan jo en algun moment mentia –i quan tens una addicció menteixes molt– em feia mal. En el fons, ha estat un procés bonic, el d'escriure *Èxit*. Tenia clar que el volia treure quan estigués preparat... no el llibre, sinó jo. Perquè treure el llibre vol dir parlar molt de tot això. Pocs dies abans de Nadal, per cert, va ser el moment en què vaig decidir-me a enviar-lo a l'editora. Al cap d'una setmana no em contestava i jo, impacient, li truco. La resposta: “Roger, has trigat quatre anys a escriure aquest llibre, ara espera't”. El mateix quan vaig anar a la ràdio, a parlar amb Gemma Nierga de tota aquesta història. Li vaig dir que sí a la segona o tercera vegada que em trucava.

En qui pensa quan escriu aquest llibre? Ha parlat dels joves...

En principi, per a tothom. És una cosa que ja tinc quan dirigeixo o faig teatre, penso en tothom. Tot i que he de dir que faig aquest llibre, sobretot, per la necessitat de parlar-ne. Tinc una història potent, amb

un final feliç: la família d'on vinc, tot el que m'ha passat, les anècdotes... i una pedra que se'm posa al mig del camí. Tinc una addicció, i això em fa passar moments terribles. Però no és un llibre trist ni dramàtic: jo soc un tio positiu, vital, alegre, i el llibre és així. Però volia parlar de l'addicció, sí.

Un tema tabú, encara...

I estic molt tip que sigui un tema tabú. Als americans els superem en moltes coses, segur, però d'aquests temes en parlen obertament. Podem dir que aquesta tarda se'n van a una reunió d'Alcohòlics Anònims i no passa res. Ben Affleck se'n va anar a la cerimònia dels Oscars amb el seu terapeuta perquè el vigilés. I aquí ho amaguem, perquè encara ho associem amb els diners o la pobresa. I no és així, molts dels meus companys de teràpia eren gent amb professions liberals. Què passaria si no parléssim del coronavirus? Que estariem tots infectats. Doncs això és el mateix, i les addiccions són a l'ordre del dia: a la marihuana, a les màquines escurabutxaques, a les drogues sintètiques, a la prostitució, al tabac... Fixi's bé que si no tenim una addicció nosaltres, algú del nostre entorn segur que en té. Jo vaig descobrir que la medicina per solucionar el meu problema va ser parlar-ne, i vull posar el meu granet de sorra perquè no sigui tan difícil fer-ho.

La vida d'algú que puja a l'escenari amb 8 anys i que amb 13 fa el seu primer doblatge d'èxit, i a partir d'aquí entra en una exposició pública constant, no pot ser com la de tothom...

Quan comences de petit, alguna cosa fallarà segur. Perquè et deixes un procés per fer, que és imprescindible. De petit jo estava fent *Planeta imaginari*, al teatre o doblant... i que bé que ho fa aquest nen! Però si aquest nen no s'estima, que era el meu cas, és un problema. Per això el llibre es diu *Èxit*, perquè el nen Roger Pera es va començar a alimentar d'això. Després va ser adolescent, va voler canviar i anar de James Dean per la vida, per tenir èxit amb les noies. Després va voler ser el millor amic, el millor germà, el millor nòvio, el que més treballa del món... la necessitat d'èxit era el que a mi m'alimentava. Però tot això

llavors no ho sabia, ho sé ara. Jo no era feliç, i em refugiava en la feina.

Però no era un patiment, la feina. Vostè explica que juga, que no ho fa per obligació.

Sí, és clar, perquè tots els meus amics eren de la professió, i eren més grans que jo. És clar que m'ho passava bé, però això no vol dir que em sentís bé, que no volgués ser més alt o més prim o tenir més amics. Els humans som fràgils, i a aquesta edat més. No vaig tenir una infantesa trista, al contrari. El que em va fer més mal va ser l'adolescència, que és molt fotuda.

És el moment del James Dean. O tal com el defineix al llibre, el "Roger sense causa". Quan anava amb aquesta actitud, estava actuant també?

És el personatge que ens creem quan no estem contents amb nosaltres mateixos. A sobre l'escenari, és quan jo no actuava. Sempre he dit que l'actor no menteix, que treballa amb la veritat. I ara sí que visc tranquil, perquè el que hi ha fora de l'escenari també és de veritat. La droga et fa mentir, com deia abans: als pares, a les nòvies... I pels valors que tinc, això em feia sentir molt malament.

La seva popularitat esclata amb Poblenu. Ara costa d'imaginar-se l'impacte que va representar, aquella sèrie!

Era com ser Justin Bieber! Recordo sortir de casa i sentir-me tan observat... Hi havia una part del públic que no sabia si era l'actor o era de veritat. Com que em va tocar el paper de dolent, hi havia gent que em parava pel carrer i m'insultava! És normal, en aquell moment era el primer. Després vaig fer *Germans de sang* i la gent esperava sortint dels teatres per demanar autògrafs i fer-se fotos, però per *Poblenu*.

Germans de sang és el seu primer gran moment teatral?

Va ser el primer gran èxit, però el moment en què em vaig sentir consagrat com a actor va ser amb *Calígula* d'Albert Camus, amb la versió que es va fer per a *Estudio 1* de TVE, l'any 2001. Potser no el van veure molt espectadors, però la professió sí que el va veure. I tothom em va felicitar. És un paper molt difícil, i altres actors, com Imanol Arias o Luis Merlo, l'han fet amb més de 40 anys. Jo el vaig fer amb 28 anys. En aquell moment, després de *Calígula* i d'haver fet dos anys abans el Mozart d'*Amadeus* amb Lluís Soler, sí que vaig pensar que potser m'oblidava definitivament d'estudiar psicologia o dret i em dedicava a això.

A Madrid, va fer l'Amadeus amb Pepe Sacristán de parella en el paper de Salieri. El volia a vostè.

Tractar Pepe Sacristán i fer-me amic d'ell és un dels grans regals d'aquesta vida. Ens continuem trucant i veient quan podem. Quan havíem de començar els assajos al Teatro Nuevo Apolo de Madrid, va dir al productor que no ho faríem si no arreglava els camerinos de tots els actors igual que ho havia fet amb el seu. I ho va aconseguir. A part de ser molt gran actor, és molt noble.

Va ser quan feia Amadeus, justament, quan Mercè Lleixà li va dir una cosa que seria premonitòria: que havia demostrat tenir talent, però que s'agafés fort perquè en aquest país "això vol dir que tindràs molts problemes".

I m'ho va deixar per escrit, en una carta que em vaig trobar al teatre l'endemà d'una funció. Això és el que em va dir, i ho he pensat moltes vegades. A mi m'ha costat d'acceptar-ho, però en aquesta professió no pots agradar a tothom. De fet, jo anava preparat pel meu pare, que després dels seus grans èxits també ha tingut patacades. No sé si és pel país, si la gent som així, o què. I ara estic en un punt que m'ha passat, tot això. Penso en el que em vingui a partir d'ara, que és un regal. Com ara, que m'han dit que volen fer-me una prova per a *La casa de papel*. I si tot va bé, i el coronavirus ens deixa, farem un espectacle d'*Èxit*. Jo i una pianista.

Cinema amb Havana Blues rodada a Cuba, el Jesucristo Superstar que arriba als escenaris de Londres, sèries d'èxit com Hospital Central, doblatges sense parar, i mil coses més. Per què, amb tanta feina i èxit, tenia encara l'autoestima baixa?

Si la vida només s'aguanta per la feina, malament.

La meva feina va molt lligada a la frustració: pots estrenar una obra de teatre i que no vingui ningú, pots fer un càsting i que no t'agafin, fins i tot pots anar a veure una obra i pensar que és a tu que t'hauria agradat fer aquell paper. Mesos que tens feina, sí, i altres que no en tens gens. Jo sempre estava dependent dels altres. Per què ho necessitava? És igual que la droga, pots estar-hi enganxat. I també, igual que

la droga, és un iceberg: hi ha el que veiem a sobre, i el que hi ha a sota, que és molt més gran. Per què necessitava tant la feina? Per què necessitava drogar-me per anestesiar el dolor? Què em feia mal?

Ha trobat les respostes?

Aquest és el treball personal que has de fer, el que has de canviar. I jo he après a canviar moltes coses de la meua vida que no em feien bé: no exigir-me, aprendre a avorrir-me... He demanat als meus nebots que m'ensenyin a jugar a la consola! Això no ho podia fer, abans: necessitava adrenalina. Quan consumia, no ho feia cada dia sinó de tant en tant, com a premi. Però què passa si ets addictiu? Que comences i no pots parar.

Però la seva feina continua essent d'adrenalina...

Sí, la meua feina et fa volar: una obra de teatre, un rodatge, fins i tot un doblatge. L'altre dia en parlava amb Pep Sala, i coincidíem. Surts d'un concert o d'un teatre, tot ha anat bé, un èxit... i arribes a casa, i pots sentir-te sol. Jo em posava a consumir. Però he après a viure d'una altra manera: potser ara m'encanta anar a prendre'm un refresc amb la gent que ha vingut a teatre, o anar a casa i llegir o escriure. He canviat l'ordre de prioritats a la meua vida.

Ha après a dir que no? Al llibre explica que feia autèntics equilibris per combinar feines, perquè sentia que allò que li oferien era per vostè, i no s'ho podria perdre!

Sí, com quan estava rodant *Havana Blues* a Cuba i sense permís de Benito Zambrano, el director, em vaig escapar a Mèxic per fer el doblatge de Tobey Maguire a la segona part de *Spiderman*. És que havia de ser la meua veu! Ara he après a dir que no, i que ho faci un altre si jo no puc. La vida que tinc ara és la que m'agrada, per fi, i ho protegiré com sigui. Avui he tingut un dia força embolicat? Doncs demà no faré res. Sap quin és l'avantatge de ser una persona addictiva? Que també et pots enganxar a la vida sana.

De fet, al llibre ho descriu: va ser quan feia teràpia i arribat un moment, ja es va sentir desconnectat del personatge Roger Pera.

Per força. No perquè hi estigués obligat, eh? Que estava en un lloc molt bonic i podia haver marxat

“A sobre l'escenari és quan no actuava. L'actor no menteix, treballa amb la veritat. Ara visc tranquil perquè el que hi ha fora de l'escenari també és veritat”

quan volgués. És perquè, per primera vegada des de que tenia 8 anys, no tenia feina! Bé, sí que en tenia, la de rampinar males herbes i altres feines físiques. De fet, a mi potser em va costar més de desconnectar que a altres companys, però ho vaig fer. Al principi, penses que tots els altres sí que estan malament, però tu no. Fins que t'adones que tot el que han passat ells, també ho has passat tu! Jo vaig fer dos tractaments, de fet, aquest que explico i un altre posterior. El primer, per recuperar coses com la família i el segon, per recuperar-me a mi mateix. Per aprendre que el cervell, durant molts anys, anirà tirant cap allò que ell li agrada. I això ho has de sentir molt endins, molt.

Parlem del teatre en aquest moment. Com veu la situació? Es va trobar amb obres en cartell quan es va declarar l'estat d'alarma. Pot continuar fent-les?

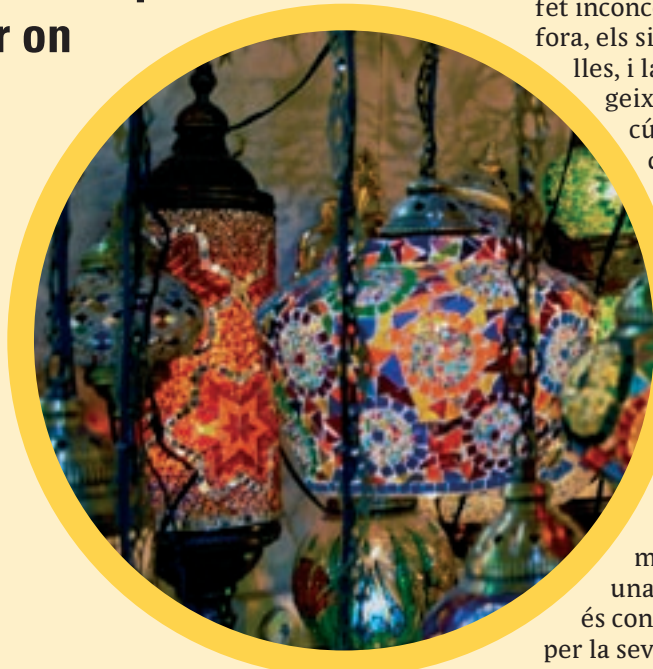
Jo vaig tornar amb *Orgasmos*, on som dues persones a l'escenari. Si tens un teatre de quatre-centes persones, i te'n deixen venir 150, pots tirar. Una mica per amor a l'art, però pots. Ara bé, a les obres més grans com *Papá Mozart*, que fèiem amb el meu pare, i que vol dir que hi ha actors, músics... podíem ser entre 20 i 50, segons si l'orquestra era de cambra o simfònica. Jo crec que el teatre viurà fent petits invents, però les produccions grans, fins que no hi hagi la vacuna.

VIATGES

Arnau Sañé / Matoke Travel

La cultura, la gastronomia única i tan apreciada, les restes arquitectòniques plenes d'història i els paisatges que us faran creure que esteu vivint un conte de fades. Tot això, i més, ho podeu trobar a Turquia, un destí ple de sorpreses, i que potser a vegades ens passa una mica per alt a l'hora de decidir on viatjar.

TURQUIA, ENTRE DOS MONS

La ciutat més poblada és Istanbul, i sempre sol ser el punt de partida de tota expedició al territori de l'antic imperi otomà. Si teniu poc temps a la ciutat, no us perdeu el barri de Sultanahmed. Aquí és on hi trobem les dues joies arquitectòniques de la ciutat: la mesquita blava i Santa Sofia de Constantinoble. Estan l'una davant de l'altra, separades per un petit jardí. La mesquita blava es troba ben bé sobre les restes de l'antic palau de Constantinoble. La van acabar l'any 1617, i és una de les més imponents a escala mundial. De fet, va generar certa discussió dins el món àrab, ja que es deia que la seva majestuositat competia amb la Meca, fet inconcebible dins la religió islàmica. Vista de fora, els sis minarets s'alcen cap al cel com agulles, i la munió de cúpules secundàries et dirigeixen la vista cap a la joia de la corona, la cúpula central, amb prop de 24 metres de diàmetre i més de 40 d'alçada. Per dins, la mesquita desprèn tota ella una tonalitat blavosa que li dona nom, gràcies a la multitud de finestres i les gairebé 20.000 rajoles d'aquest color. Si la voleu visitar per dins, estiguen al cas de les hores de missa, ja que no us deixaran entrar. És una mica frustrant esperar un parell d'hores ben bones fent cua, i que quan estiguis a punt d'entrar et tanquin les portes als morros perquè és hora de resar.

Santa Sofia avui en dia també és una mesquita, tot i que al seu temps va ser una gran catedral ortodoxa. Per a alguns és considerada la vuitena meravella del món, per la seva gran riquesa arquitectònica i la seva

immensa cúpula central, uns vuit metres més ampla que la seva veïna celeste. Actualment Santa Sofia actua també com a museu, i és una visita força recomanable, però és una bona idea visitar-la durant les hores de menys afluència, ja que és un dels reclams turístics més importants del país.

Un altre punt calent de la ciutat, ideal per fer el tafaner entre botigues i parades, o per fer una mica de temps mentre esperem la sortida del nostre vol, és el gran basar de Kapali Carsi. Es tracta del mercat més gran de la ciutat i, de fet, també és un dels més grans del món. Situat al centre de la ciutat vella, a la part europea d'Istanbul, té més de 60 carrers, arrecerats per uns preciosos sostres de voltes i plens a vessar de botigues amb tota mena d'articles. Fa només 30 anys era un batibull de parades amb els productes escampats per terra i el regateig com a norma indispensable per comprar. Ara tot està una mica més endreçat, però tot i així és una visita obligatòria. Recorrent les prop de 4.000 botigues que en formen part, podem trobar des de llibreries, treballs d'orfebreria, delícies turques i camises, passant per botigues de disfresses, de barrets, de roba, de menjar i mil i una coses més. Quan us canseu de badar i comprar, podeu parar a fer el got a algun dels bars amb encant que hi ha al mateix mercat, l'ambient dels quals et fa reviure altres temps no tan llunyans...

Podríem quedar-nos moltes línies més explorant Istanbul, però val més anar per feina, que Turquia dona per a molt. Sortint de la ciutat ens dirigim cap a Göreme, a unes vuit hores en cotxe o a un cop d'avió, i a força bon preu. Ens plantarem en persona davant d'una de les postals

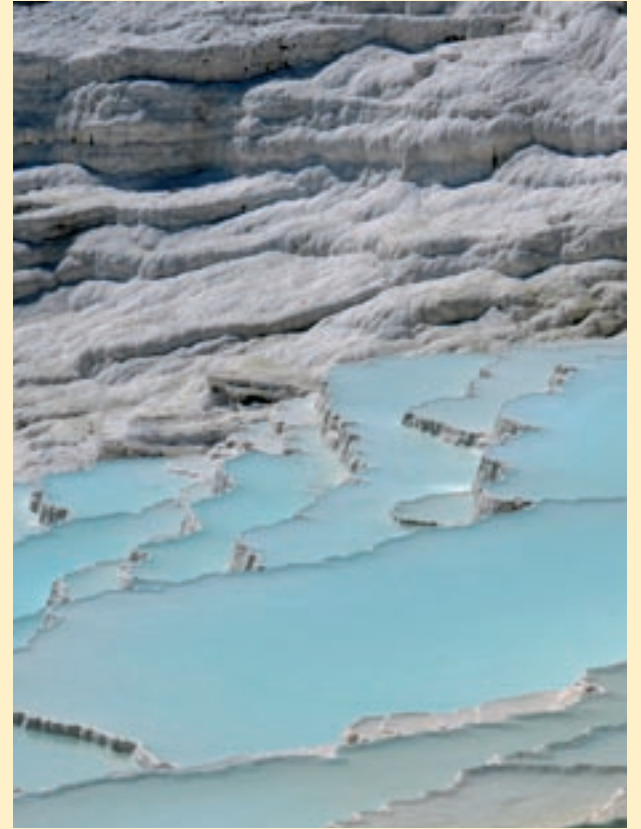

més clàssiques quan es parla d'un viatge a Turquia: la Capadòcia. Només d'arribar-hi és ben bé com si et transportessis a un altre món, on la civilització ha quedat atrapada dins la bellesa del paisatge. Les cases construïdes adaptant-se perfectament al terreny, sovint excavades directament dins la roca, a mig fer entre una casa i una cova, s'han convertit en un gran atractiu turístic. Göreme és el centre de la Capadòcia i un bon punt de partida per descobrir pel vostre compte tots els tresors amagats d'aquesta regió. Un d'aquests tresors són les anomenades "xemeneies de fada", unes formacions naturals de roca, en forma de con, que han estat aprofitades pels habitants per convertir-les en lloc de culte. Com que el poble es troba al cul de la vall, és fàcil enfilarse una mica i trobar un bon mirador per gaudir de les vistes que ofereix el conjunt. En alguns punts, les construccions s'integren tant al paisatge que sembla ben bé que l'ésser humà no hi hagi tingut res a veure. La cirereta del pastís és fer un vol en globus per contemplar aquesta meravella des de l'aire. Ara bé, és clar, aquí intervenen les condicions meteorològiques. No és res d'estrany que els globus no puguin sortir per culpa del vent, així que si voleu assegurar la volada us recomanem que us hi quedeu tres o quatre dies. De fet, viatjar amb presses no és mai recomanable...

Tornant de peus a terra, és moment de dirigir-se a la pròxima parada, que sembla tret d'una pel·lícula de ciència-ficció. Estem parlant de Pamukkale, que en idioma local significa "castell de cotó". Es tracta d'una gran formació geològica, d'uns tres quilòmetres de llarg i 160 metres d'alçada, de color blanc brillant. A la seva època, s'hi va construir a sobre la ciutat de Hieràpolis, avui ja en runes. Un seguit de terratrèmols van fer brollar multitud de fonts termals d'entre les pedres, que amb el seu alt contingut en minerals les han anat modelant fins a crear el paisatge increïble actual. En alguns llocs sembla ben bé que l'aigua s'hagi convertit en pedra mentre brolla de la terra formant multitud de terrasses, que actuen com a piscines naturals, alimentades per 17 fonts d'aigües termals amb temperatures que ballen entre els 35 i els 100C°. De fet aquestes terrasses són l'estampa més coneguda de Pamukkale.

Per acabar-ho d'adobar, els terratrèmols també van provocar una gran filtració de diòxid de carboni dins una cova de Hieràpolis, que va ser batejada popularment com a cova de Plutó. Aquest nom es deu a la creença popular que el Déu de l'Infern, Plutó, habitava dins aquella cova, ja que tothom qui hi anava hi acabava morint. El que no sabia la gent és que el CO₂ era el responsable de les morts, i no pas cap deïtat amb males puges.

Per acabar un viatge, sempre és bo agafar uns dies per relaxar-se, i la platja és un molt bon lloc per fer-ho. A Turquia hi trobarem moltes platges, la majoria d'elles molt paradisiàques, però n'hi ha una que té un encant especial per la història que s'hi amaga al darrere. Estem parlant de la platja de Cleòpatra. La trobem a l'illa de Sedir, i per a molts és una de les millors platges del país. Diuen les històries que Cleòpatra i Marc Antoni van nedar en aquestes aigües en més d'una ocasió, i que el militar romà, per demostrar el seu amor a l'emperadriu egípcia, va regalar-li l'illa de Sedir tota sencera. Cleòpatra va estar molt agraïda, però va fer portar sorra d'Egipte per cobrir tota la platja, i així no haver de trepitjar terra estrangera, per molt enriquidora que pugui ser aquesta experiència.

- Si pots evitar l'estiu t'estalviaràs la calor i el formiguer de turistes que volen veure el mateix que tu. A l'hivern, els dies són curts i fa fred, així que el millor són les primaveres i les tardors.
- El regateig ja no és una pràctica tan estesa com abans, però tot i així a molts llocs encara és el pa de cada dia. Ves preparat per negociar...
- Per a ciutadans espanyols, i en condicions normals, pots viatjar a Turquia sense visat, tant amb el DNI com amb el passaport. Tot i així, us recomanem que consulteu l'ambaixada abans de viatjar, arran de la canviada situació que provoca la Covid-19.
- A la ciutat trobareu caixers

- automàtics, una bona opció per treure calés a un canvi raonable.
- Una bona opció és anar a Turquia amb avió, i desplaçar-se pel país en cotxe de lloguer. Cal tenir en compte que a Istanbul hi ha una mica de caos pel que fa al trànsit, i que a l'interior del país no és que hi hagi abundància d'indicacions. És per això que és recomanable portar un GPS, ja sigui al cotxe o al mòbil. Un detall a tenir en compte és que a vegades els locals es prenen les normes de circulació més aviat com a recomanacions, així que no us fieu massa dels altres conductors.
- És un país segur i molt fotogènic, no escatimis els dies; si pots, ves-hi amb temps.

AGÈNCIA DE VIATGES

Pg. Domènec Sert, 1, TARADELL
93 131 46 65 / 636 85 38 80
info@matoketravel.com

OPINIÓ

Josep Burgaya

DES DE FORA

La fatal arrogància

Els rebrots contundents del coronavirus d'aquest estiu, explicats de manera confusa quan no caòtica per les autoritats, tenen i tindran molts efectes. Es produeixen molt abans d'un anunciat retorn tardoral que gairebé es va donar per fet i afecten contingents poblacionals un xic diferents als de la primavera i ens espanten una mica menys perquè la seva letalitat resulta força menor. El seu sobtat retorn i la recuperació d'una ràpida espiral de contagi, més que posar en evidència la incapacitat de les autoritats sanitàries per conèixer i dominar aquest element patogen i el seu comportament, el que ha manifestat és l'excessiva pressa que van tenir les autoritats polítiques, gairebé d'arreu, a recuperar una normalitat que havia d'haver tornat de manera més pausada. La raó política sembla que es va imposar a la prudència sanitària i sabedors els governants del malestar que ens provocava a tots plegats els confinaments i l'aïllament social es van cremar etapes massa ràpid per tornar a uns hàbits que el que han facilitat és el contagi. No cal dir que tots plegats, encara que uns més que altres, ens hem comportat de manera imprudent quan no decididament temerària. Per resumir-ho: no diu gaire al nostre favor haver obert abans restaurants i discoteques que no pas els centres escolars. La dicotomia a triar preferència entre economia i salut resulta una fal·làcia.

Preservar la salut col·lectiva és condició indispensable perquè es pugui donar qualsevol activitat productiva. No es pot fer anar el carro davant dels bous. El cert, però, és que tornar enrere i reviure el malson viscut a la primavera està provocant un profund desànim. Bona part de la societat va sortir malparada i tensionada de l'experiència i ara una segona entrega resulta del tot angoixant. Així mateix, una economia tan afectada per la fosa en negre que va durar tres mesos i que ja tenia mal pronòstic pels propers temps difícilment aguantarà amb una mica de dignitat una nova paràlisi. És molta la gent amb pocs ingressos i que té serioses dificultats per tirar endavant, com moltes són les empreses i negocis que a més de no tenir present ja no albiran un demà. Sectors sencers de l'economia notablement desballestats poden amb el rebrot rebre gairebé la sentència de mort. Hi haurà efectes duradors. I no parlo de les xifres del PIB, sinó d'activitats bàsiques i ingressos imprescindibles per poder desenvolupar un projecte de vida digna.

A Catalunya el tema s'està portant de manera especialment incoherent i confusa. Aquí ens pot la ideologia i una tendència a l'excés de supèrbia. Per tal d'enfortir el conflicte que l'independentisme té plantejat amb l'Estat, no es va dubtar durant els mesos àlgids de la pandèmia de plantejar-ho com un intent

d'aniquilament del país, com si fos un invent espanyol. La centralització de la presa de decisions que es va derivar de l'estat d'alarma es va identificar com un "155 sanitari". Es va literalment acusar el president Sánchez d'"assassí de catalans" així com tot el govern espanyol com un conjunt d'ineptes que havien propiciat una quantitat ingent d'infectats i morts que en una Catalunya independent ens hauríem estalviat. Recuperar les competències sanitàries es plantejava com a crucial. Tot això en un país on el desori i la crueltat de la gestió de les residències d'avis, de competències exclusives del govern català, podien fer sospitar que tan entregats a una sola causa tendíem a ser uns gestors força maldestres. És justament aquesta exhibició d'immoderació i arrogància el que fa imperdonable el desori actual. El destí, de vegades, et juga males passades. Aquesta segona onada de fort impacte de la pandèmia agafa al govern català amb les competències plenes i, des del primer moment, evidència tant falta de tota previsió com de capacitat d'acció coherent en un govern de coalició dividit i més pendent de les batusses particulars que no pas de fer front a una problemàtica tan greu i urgent. Per no entrar en detalls: el càrrec de director general de Salut Pública estava vacant i s'ha tardat dos mesos a fer-ne el nomenament. Com diu l'adagi, "vigila el que desitges, ja que et pot ser concedit".

Llorenç Capdevila

DE REÜLL

Drames i tragèdies

Una de les polèmiques d'aquest estiu a les xarxes ha estat la de l'estrena d'una sèrie pretesament bilingüe a TV3. L'allau de crítiques derivades del fet que una TV pública que té com a objectiu contribuir a la normalització del català en el món audiovisual opti per emetre part del contingut en castellà ha estat notable. També, però, han aparegut arguments que en justifiquen l'emissió. El principal argument és que la sèrie reflecteix el que passa al carrer i, per tant, aposta pel realisme. I sí, és cert, mostra una realitat on, no ens enganyem, els únics bilingües són els catalanoparlants.

El que cal plantejar-se és si aquesta ha de ser la funció de TV3. L'emissió de *Drama*, com a fenomen aïllat, no ocasionarà un mal irreparable a una llengua minoritzada que sobreviu com pot en companyia d'una llengua poderosa. L'ús social del català té molts fronts que li van en contra. El que cal és veure aquest

producte televisiu com un símptoma (un de tants) d'una situació sociolingüística força greu i cada cop més acceptada com a natural.

Es tracta de l'acceptació d'un marc mental que fa perillar la supervivència del català. Tothom ho sap, que als carrers del país s'hi senten de forma habitual les dues llengües (com s'hi sent, amb força freqüència, l'àrab). I tothom sap, també, que l'actitud més corrent és la del canvi de llengua per part del catalanoparlant, perquè el castellanoparlant acostuma a mantenir-se monolingüe. En general, qui més defensa el bilingüisme és qui menys el practica. El català és vist com la llengua d'una part, mentre que el castellà es presenta com la llengua *comuna*. El català és percebut i mostrat com a prescindible, irrellevant. I tothom sap (o hauria de saber) que hi ha molts àmbits on el català és inexistent o testimonial (premsa, jutjats, cinema, YouTube...) i que la principal raó que TV3 existeixi és, justa-

ment, per compensar l'oferta audiovisual majoritàriament en castellà.

Les dues eines normalitzadores més importants que ha impulsat l'administració pública en els darrers quaranta anys són la immersió lingüística i TV3. No és casualitat que siguin tot just aquestes les principals dianes de determinades ideologies que, cada dos per tres, demanen l'eliminació de l'una i el tancament de l'altra.

Si no existís la immersió lingüística perdríem una de les principals plataformes integradores del país, i si TV3 no fa la seva funció com a eina de normalització lingüística, la seva existència perd bona part del sentit. I això ho haurien de tenir present a la CCMA quan es plantejgen quins continguts han d'emetre. La situació del català als mitjans, amb una oferta molt més gran en castellà i sèries suposadament bilingües, és un drama. La situació sociolingüística que reflecteixen és, de fet, una tragèdia.

LLIBRES

CRÍTICA LITERÀRIA

Dolors Altarriba

Silenci; es viatja, s'escriu

Es llegeix ara com fa trenta anys, que és quan es va escriure. Perquè de fet, aquest és un llibre que tracta del silenci. Patrick Leigh Fermor, reconegut escriptor de viatges, va dedicar un temps a la vida contemplativa dels monjos i la bellesa intemporal –d'aquí que no passi de moda– dels entorns monàstics. Leigh, nascut el 1915 i mort el 2011, va dedicar bona part de la seva vida a viatjar. Amb 18 anys va anar d'Holanda a Constantinoble caminant i va descobrir Grècia. Se'n va enamorar –també d'una dona– i hi va viure un temps. Més tard, vivint a Moldàvia, hi tornaria amb el regiment de guàrdies irlandeses de l'exèrcit britànic durant la Segona Guerra Mundial. Hi va viure dos anys fent-se passar per pastor tot i que en realitat s'encarregava d'organitzar la resistència. La història d'aquests viatges va formar part de dos volums posteriors, *A Time of Gifts* i *Between the Woods and the Water*, publicats respectivament els anys 1977 i 1986. I és que l'home, que després de la guerra va fer un periple per illes com Guadalupe, Martinica, Dominica, Barbados, Trinidad i Tobago, Haití o Jamaica, sobre les quals també té publicat un llibre, va viatjar i escriure en aquest ordre fins als 96 anys, quan va morir. Tot i les mogudes que va viure com descriure un viatge per terres rurals gregues sobre una mula, també va saber apreciar el no moure's d'una petita cel·la envoltada de silenci.

Això és el que explica *Un temps per guardar silenci*. Eren els anys 50 quan va optar per retirar-se al monestir benedictí normand de Saint-Wandrille de Fontenelle per concentrar-se i escriure un dels seus llibres sobre Grècia –lloc on va tenir sempre casa–. Però d'allà finalment en va sortir aquest petit volum sobre el silenci que és, a més, molt accessible per a qualsevol lector. És un viatge estant-se quiet. La descripció d'aquesta estada ocupa pràcticament la meitat del llibre. Però hi suma dos capítols sobre l'estada a Solesmes (ducat d'Anjou) i La Grande Trappe i un altre sobre els monestirs de pedra de la Capadòcia. Aquest últim va formar part d'un dels seus viatges travessant Turquia amb un amic. En aquest cas no s'hi instal·la però sí que n'explica l'estat i la història, tota una descoberta per al lector.

Tot i que el llibre no arriba a les 100 pàgines, el cert és que s'hi concentra una saviesa pròpia d'algú que ha voltat molt –de fet, de monestirs en va visitar els anys següents a aquestes estades al voltant d'una vintena més a França, Grècia, Espanya, Alemanya o el Perú–. I una anècdota: sempre va escriure a mà. Als 91 anys va començar a aprendre a escriure a màquina.

UN TEMPS PER GUARDAR SILENCI

Autor: Patrick Leigh Fermor
Traducció: Marcel Riera
Editorial: El Gall Editor
Lloc i any d'edició: Mallorca, 2018
Nombre de pàg.: 236

Joan Cuscó

Capbussar-se

Aquest text de Maurice Blanchot (llargament escrit i reescrit) i traduït pel poeta Arnau Pons arriba per primera vegada a la llengua catalana. El text corprèn amb una constant inquietud. El lector vagareja pel món de Thomas l'Obscur i el segueix en el seu capbussament per la vida i per la mort (que són la mateixa cosa perquè així que naixem comencem a morir). És un text circular perquè naix i s'acaba en el capbussament de Thomas l'Obscur dins el món que habita i deshabita al mateix temps. La narració mostra els límits de la personalitat i descriu un trajecte que ens porta de Sòcrates a l'existencialisme francès passant per Descartes. Del dubte al Jo i del Jo al pensament.

Els límits del llenguatge són els límits del sentit i de les contradiccions, com el límit de la vida és la mort. No hi ha llenguatge sense límits ni límits sense llenguatge. Eurídice i Narcís ens acompanyen en el caminar per aquests límits en què ja no hi ha el Jo sinó la personalitat, que sempre és més complexa i contradictòria. I que no gaudeix de la clama que proporcionen els límits secs del Jo perquè és indeslligable de la seva situació vital. En els límits Blanchot té un record per a Sòcrates (la mort del qual funda la filosofia occidental) i per a Descartes (amb qui naix la racionalitat moderna). La racionalitat d'aquells *efímers* en qui hi havia

(fins al primer terç del segle XX) “una consciència superba de desafiament que produïa la sensació embriagadora que la vida havia de durar per sempre”. La seguretat que donava un humanisme que a poc a poc es feia difús, violent i intangible. La supèrbia de qui se sentia viu en la màscara. De qui omplia el món de soroll inaudible i pervers.

És ben cert que l'obra ens atrau i ens ofega al mateix temps. Que és una lectura que inquieta i que en molts moments recorda les vivències que, per aquelles mateixes dates, va experimentar, de cop i volta, Schönberg en veure's sol i buit perquè tot allò que se suposava que era havia desaparegut del món i d'ell mateix. I és que en menys d'un any ja no era alemany ni jueu i, diu, fins i tot sentia que tampoc era humà. En Blanchot hi ressona el Schönberg que escriu *Moses und Aron*: l'òpera en què posa sobre la taula el sentit de l'ésser, de l'espai i del temps. Un espai i un temps que en el llenguatge de Blanchot esdevenen instants efímers. Incontrolables. I sense els quals la mirada és també efímera i fugissera. I, aleshores, el problema és saber qui hi veu, com hi veu i què veu.

El lector cerca constantment el camí. Camina però no sap on trepitja. Com diu en la presentació del text el mateix autor: cerca un centre imaginari. Aquesta cerca és la constant que hom sent en llegir Blanchot. Cerca en i des de l'absurd perquè com li passa a Thomas l'Obscur en el seu primer capbussament que se'ns narra, ho feia “amb un cos que li servia per pensar que nedava”. Pensava que hi ha un espai-temps real que en la llengua de Blanchot esdevé tou com en els rellotges de Dalí. I que flueix com el riu d'Heràclit (també dit l'Obscur).

THOMAS L'OBSCUR

Autora: Maurice Blanchot
Traducció: Arnau Pons
Editorial: Flâneur
Any d'edició: Barcelona, 2018
Nombre de pàgines: 202

4t CONCURS NARRATIVA CURTA

GÀLIA

Jofre Bardolet Vic

Il·lustracions: Maria Peix

En Marc va mirar el rellotge, impacient. 2/4 de 10. "Propera parada: la Garriga."

S'havia llevat d'hora. De fet, feia nits que no podia dormir gaire bé i, a més, ell era diürn de mena.

Després de gairebé dos mesos des que ho havien deixat amb la Txell, encara li costava agafar el son.

Malgrat tot, l'emoció de tornar a casa en el dia més especial de l'any, contràriament al que hauria pogut pensar, va fer que aquella fos la primera nit en molt temps que aconseguia encarrilar set hores seguides dormint. Potser era que l'ambientador d'espígol que s'havia comprat al supermercat de la cantonada el dia abans al vespre l'havia relaxat. El va sorprendre gratament l'amabilitat amb què l'havia tractat la dependent, una dona gran, baixeta i de mirada entranyable.

"Passi-ho bé, jove!" Ja no en queda, de gent amable, havia pensat. Aquella olor l'embriagava, el transportava a la seva infantesa d'una manera molt brutal. Aquella festa, aquells carrers, aquelles figures. Aquella olor. Va tornar a mirar el mòbil. No havien passat ni dos minuts.

En Marc, a punt de fer-ne 24, havia acabat la carrera feia un parell de setmanes. I ja es delia per especialitzar-se en oftalmologia. Però aquella boira espessa en què estava immers des del dia que la Txell li va dir que s'havia acabat, que ja no l'estimava, que se n'anava del pis que havien compartit els dos últims anys, no s'havia esvaït fins al dia abans al vespre, quan el va envair l'olor de l'ambientador d'espígol. S'hauria de començar a fer la idea que s'havia acabat una etapa.

"Sempre agafes els camins més previsibles, no trenques mai la normal!", havia sigut la frase culminant.

Sempre li havia agradat Barcelona. Hi va anar a viure quan només en tenia 17 però s'hi havia adaptat molt ràpid. Allà no el coneixia ningú i passava completament desapercebut. Com un ocell solitari. Hi havia viscut els últims set cursos i no canviaria l'experiència per res. Però aquella sensació de tornar a casa... Allò sí que el feia feliç. I aquell dia encara més.

Va baixar del tren amb pressa. 1/4 d'11. Si s'afanyava encara podria veure la baixada de la comitiva des del lloc de sempre. Va pujar pel carrer Verdguer i abans d'entrar a plaça ja va començar a distingir cares conegudes. Calor, gralles i espígol. Molt espígol. Va trucar al pare, "on sou?". Havien pujat a casa la tieta, que feia un parell d'anys que vivia en un pis al costat de l'ajuntament. Estaven fent temps al balcó, des d'on es veia cada racó de la plaça. Ell va preferir anar a guardar lloc al carrer Sant Miquel. Des d'allà va sentir com recitaven el poema de l'espígol de l'any. No va pas entendre-ho tot, la veu suau i agradable de la dona que parlava li arribava massa atenuada, difuminada. Però aquell timbre li va resultar estranyament familiar.

El pare va aparèixer de seguida. Anava mudat i se'l veia feliç. Encara no sabien que ho havien deixat amb la Txell, els ho hauria d'explicar havent dinat. Després d'abraçar-se, el pare li va anunciar, cofoi, que, als seus 57 anys, aquella era la quarantena vegada que veia baixar la comitiva des d'aquell revolt. Les 17 vegades restants es repartien entre els vuit anys que va ser regidor i els altres set que havia estat geganter. Les dues úniques vegades que s'havia perdut "la millor festa del món" van ser

aquell cop que es va cancel·lar tot per una pandèmia mundial i l'any que era a la mili.

"No saps la sort que tens d'haver-te'n escapat!", li deia sovint. "Al pas que anem, no m'estranyaria que els teus nets l'haguessin de fer...", li contestava en Marc.

Quan la mare va arribar al revolt ja començaven a avançar les primeres figures. A en Marc sempre l'havia fascinat l'àliga. Tan majestuosa, tan elegant, tan simbòlica. A la plaça de la Catedral sempre es posava a primera fila per veure-la ballar. A casa seva no eren de missa i no havien entrat a ofici des que es va morir l'àvia Gàlia, que en Marc no havia ni conegut, però la sortida de l'àliga de la catedral amb la imatge del sant i els castellers fent un pilar a cada banda era un dels seus moments preferits de la jornada.

"Saps què signifiquen els dos caps de l'àliga?" En Marc es va girar, sobtat. Els seus pares miraven entusiasmats com ballava la geganta pubilla, que portava el cistell ple d'espígol. En Marc va mirar a banda i banda, no entenia d'on havia sortit aquella veu. No hi va donar més importància, s'ho devia haver imaginat.

Va saludar un parell d'amics geganters. "Posa't la faixa, nen, que necessitem reforços!" Va riure, però no s'ho va ni plantejar. A ell li agradava viure-ho des de fora. Com si això li permetés observar-ho tot des d'una perspectiva general, aèria. Només hi hauria una cosa que li faria moltíssima il·lusió, però també molt respecte... Potser massa. A més, no anaven precisament curts de personal. Cada any hi havia més gent a la colla, i això el feia estar molt orgullós de la seva ciutat i la seva gent.

Quan van haver passat els comtes, els gegants més bonics del país, va aparèixer l'àliga. En Marc s'havia endut a Barcelona un imant de nevera amb la seva silueta i guardava com un tresor a l'habitació una foto que tenia amb la seva figura preferida quan ell tenia només 2 anys, el dia que l'àliga es tornava a incorporar a la imatgeria festiva de la ciutat després de dècades frustrada en l'oblit. Però veure-la en directe sempre li posava la pell de gallina. Duia espígol als becs. Als dos becs.

Es posaven tradicionalment en aquell revolt perquè el pare ja des de nen havia vist passar la comitiva sempre des d'allà. I a en Marc això li encantava perquè era una mica estret i l'àliga havia de fer maniobres per poder passar sense topar amb les parets. Amb una mica de sort, algun any havia pogut arribar a tocar-la fugaçment amb la punta dels dits.

Quan ja havia passat tothom i el pare va haver saludat efusivament les autoritats, tots tres van baixar cap a la catedral. En Marc cada any es fixava en aquell senyal de trànsit que hi havia al final del carrer Sant Miquel que indicava que s'havia d'anar cap a la dreta. I tothom anava cap a la dreta, efec-

tivament. El seguici continuava el seu camí en direcció a la plaça imponent, obeint la indicació del senyal encara que segurament la majoria dels conterrànies del futur oftalmòleg mai no s'havien

adonat
de la seva
presència.
Aleshores
es van trobar,
com era tradició,
amb uns amics dels
pares amb qui solien
anar a fer un vermut per
esperar l'hora dels balls.

En Marc se sentia una mica estrany passant l'estona amb ells. Li queien molt bé, però la situació li feia una mica de mandra. A més, a ell li agradava fer la seva. La Txell no havia pogut venir mai per festa major i la majoria dels seus amics aprofitaven que era festiu per anar a passar el dia a la platja. I els geganters que coneixia, aquelles dues horettes anaven al local a recuperar forces, que ja arrossegaven cansament per la cercavila nocturna de vigília. Així que fins aleshores sempre solia acabar anant al vermut.

Però aquell dia va decidir canviar de plans. Sobretot perquè sentia la necessitat imperiosa d'anar a ofici. Es va acomiadar educadament i va pujar les escales de la catedral. Hi havia espígol per tot arreu. Va entrar a poc a poc i es va asseure a l'últim banc.

"Sabia que vindries." Es va girar, sorprès, i va trobar-se asseguda al seu costat la vella de l'espígol. La que li havia venut l'ambientador a Barcelona i, ara se n'adonava, la que llegia abans el poema i li havia fet la pregunta al revolt. Després d'uns segons en els quals va

intentar trobar una resposta lògica a tots els interrogants que se li formulaven, va aconseguir obrir la boca: "Qui ets?"

Ella no va respondre. Tenia els ulls petits, de color d'espígol. Al cap d'una estona, va mirar-se'l i li va dir amb una veu molt dolça, "què creus que passaria, Marc, si un any no féssim cas del senyal que hi ha al final del carrer i anéssim cap a l'altra banda?"

La presència d'aquella vella l'inquietava i li produïa una inexplicable sensació de pau al mateix temps. Però aquella interpel·lació el va desconcertar del tot. Com podia saber ella la seva fixació en aquell senyal?

"Cada any, en aquella cruïlla, l'àliga es planteja aquesta pregunta. Cada un dels seus caps mira en una direcció oposada." En Marc al·lucinava, no sabia com procedir.

"Digues: si poguessis complir un desig, el que fos... Quin seria?" En Marc, hipnotitzat pels ulls d'espígol, va apropar-se lentament i li va xiuxiuejar alguna cosa a cau d'orella. Ella el va abraçar.

"Tanca els ulls."
El va envair una llum blanca. I olor d'espígol. Molta olor. Silenci.

De cop, era al final del carrer Sant Miquel. Sentia xivarri, remor de multitud. Lluny. Lluny... a l'esquerra. Va mirar el senyal. Cap a la dreta, com sempre. Va estar uns instants parat. Va tornar a mirar el senyal. S'hi veia reflectit. Plomes. Moltes plomes. I una armilla de color grana. Amb l'escut de la ciutat davant del cor. Espardenyes de set vetes. Una mica petites, per cert, li estrenyien.

Va començar a caminar a poc a poc cap a l'esquerra. Mai havia portat espardenyes de set vetes. Li agradava la sensació. El carrer s'acabava. Havia arribat a la plaça de la Catedral. Va mirar enrere, no era una visió. La seva vista privilegiada li permetia identificar carrers i places conegudes, enllà. Més xivarri. I més olor d'espígol. Va entendre que l'estaven esperant. Al mig de la plaça, la figura de l'àliga reposava sobre els seus quatre fidels suports. No va tardar a distingir entre la multitud els seus pares. I la Txell. Eren al lloc de sempre. Impacients per veure els balls des de primera fila. Sobretot el primer, el més especial. El més solemne. El més emocionant. Com més s'acostava al centre, més intensa es tornava l'olor. Algú estava posant delicadament més espígol al bec de l'àliga. Era una dona vella, baixeta, amb uns ulls molt petits i de mirada entrañable. La va mirar. Tenia els ulls de color d'espígol. Es van somriure amb tendresa.

Llavors va contemplar l'àliga atentament, eternament. La vella s'havia esfumat. Només n'havia quedat l'olor. Va ajupir-se per ficar-se sota d'aquella figura tan majestuosa, tan elegant, tan simbòlica. La tenora va cantar les primeres notes. I l'àliga va volar.

Col·labora:

LLENGUA

EL 9 ETS I UTS

131

LÈXIC

Mesures antigues (I): de pes i de capacitat

Els més grans ho recordaran: abans es feien servir mesures tradicionals com la lliura o l'unça. I no eren universals. Com que cada terra fa sa guerra, l'unça catalana no era igual a la onza castellana (la primera era equivalent a 33,33 grams i la segona, a 28,75 grams). Ara fem servir el sistema mètric decimal, unificat a gairebé tot Europa i a gran part del món, que s'aplica per primera vegada a Barcelona el 1871. Avui farem memòria d'algunes d'aquestes mesures, majoritàriament en desús. I com que algunes no tenen el mateix valor segons la localitat o el tipus de mercaderies, ens referirem a les més usades a Catalunya.

Antigament, com avui, hi havia unitats de pes, de capacitat, de longitud i de superfície. En aquest

article veurem les dues primeres i la setmana que ve, les altres dues. Quan s'anava a comprar l'unça i la lliura eren molt emprades. Són mesures de pes, i l'unça era una dotzena part de la lliura; per tant, la segona era equivalent a 400 grams. De pes també hi havia el quarteró (2,6 kg), l'arrova (10,4 kg), el quintar (41,6 kg) i la carga (124,8 kg). En la carn i el peix, teníem la terça (400 g) i la lliura carnissera (1,2 kg).

De capacitat, en canvi, hi havia el petricó (23,5 cl), el porró (94 cl), el càntir (10,27 l), el barral (15 l, aproximadament), la carga (molt variable segons la comarca), i el bot o la bota (60,16 l). Fixeu-vos, doncs, de quina manera plou... a bots i barrals, que són grans quantitats de líquid.

Us animem a seguir aquesta secció i us convidem a fer-nos arribar consultes i comentaris a través de vic.ass@cpnl.cat

Oficines i serveis:
granollers@cpnl.cat
ripolles@cpnl.cat
vic@cpnl.cat

www.cpnl.cat/xarxa/cnlosona/

ENGLISH IN A BITE

ANGLÈS

9th August - International Day of the World's Indigenous Peoples

Linguistic diversity is being threatened around the world, and this threat is acutely felt by indigenous peoples.

Complete this text with the numbers and words provided below.

half in predict endangered under 2 7000 90 15 5000 370 5

There are an estimated (1) _____ million indigenous people (2) _____ the world, living across (3) _____ countries. They make up less than (4) _____ per cent of the world's population, but account for (5) _____ per cent of the poorest. They speak an overwhelming majority of the world's estimated (6) _____ languages and represent (7) _____ different cultures.

Conservative estimates suggest that more than (8) _____ of the world's languages will become extinct by 2100.

Other calculations (9) _____ that up to 95 per cent of the world's languages may become extinct or seriously (10) _____ by the end of this century. The majority of the languages that are (11) _____ threat are indigenous languages. It is estimated that 1 indigenous language dies every (12) _____ weeks.

Saving indigenous languages is a matter of great urgency and is crucial to ensuring the protection of the cultural identity and dignity of indigenous peoples and safeguarding their traditional heritage.

CATALÀ

Dia Internacional dels Pobles Indígenes

El proper 9 d'agost es commemora, com cada any, el Dia Internacional dels Pobles Indígenes.

La diversitat lingüística està amenaçada a tot el món i aquesta amenaça la senten de forma especialment intensa els pobles indígenes.

Completa el text, utilitza els números i paraules del calaixet.

Les solucions de la setmana anterior:

- 1 have; ■ 2 attic; ■ 3 vegetables; ■ 4 episodes; ■ 5 a/an; ■ 6 gerund; ■ 7 railway station; ■ 8 experience;
- 9 almost; ■ 10 traffic jams; ■ 11 sightseeing; ■ 12 uncountable; ■ 13 months; ■ 14 mirror; ■ 15 envelope;
- 16 rice - The message is "HAVE A GREAT SUMMER"

SOUND AND VISION

Ramon Solé / ramonsolemusic.com

'A Dog Called Money'

La guerra i les desigualtats socials i tot el que se'n deriva en paisatges, rostres, costums i vides impregnen *The Hope Six Demolition Project*, novè àlbum d'estudi de PJ Harvey publicat el 2016. El procés de creació d'aquest disc va ser una experiència d'alt voltatge emocional compartida amb el director irlandès Seamus Murphy, amb qui la cantant i compositora va realitzar diversos viatges entre 2011 i 2014 a zones marcades pel conflicte com Kabul, Kosovo i Washington (el lloc des d'on es planifiquen molts d'aquests conflictes). De les realitats duríssimes que hi va viure en va treure la inspiració per anar construint les onze cançons del disc. La història d'aquest disc excepcional, ple de significats

i racons, el primer de PJ Harvey que va arribar al número u al Regne Unit, mereixia ser explicada i el mateix Murphy ho va fer al documental *A Dog Called Money* (2019).

Una història, per cert, que no s'acaba amb els viatges que van inspirar la música. Harvey va convertir la gravació del disc en una altra experiència vital, aquest cop compartida amb el públic: als soterranis

de l'exclusiva Somerset House de Londres es va construir una sala amb grans finestrals unidireccionals que permetien a la gent observar la gravació, convertida per a l'ocasió en una instal·lació artística titulada *Recording in Progress*. Així, els assistents podien escoltar tot el que passava a dins, mentre que els músics no veien ni sentien res de l'exterior i podien treballar tranquils. Una reunió de músics, per cert, amb alguns noms il·lustres com els productors, Flood (New Order, U2, Depeche Mode, The Smashing Pumpkins, etc.) i John Parish (Tracy Chapman, Dominique A, Maika Makovski, Rokia Traoré) o el guitarrista Mick Harvey (Nick Cave and The Bad Seeds). Des del punt de vista purament musical, les sessions de gravació són molt estimulants, plenes d'experimentació sonora.

El documental va saltant endavant endarrere en tot aquest procés i lliga moments en què PJ Harvey recull alguna cosa que li crida l'atenció en algun moment dels viatges, i després com aquella influència s'injecta en alguna de les cançons a l'estudi. El resultat ens situa, igual que els assistents a la Somerset House, al davant d'una finestra a l'univers interior d'aquesta artista singular i aventurera en tots els sentits. Per buscar-li un petit defecte, potser es troba a faltar una mica més d'interacció de la protagonista amb l'espectador, un acostar-se una mica i explicar el perquè de les coses, compartir les emocions més enllà de simplement permetre que les vegem des del darrere del vidre; en aquest sentit, el documental té un cert punt de fredor i distància. Però vaja, res greu.

Trobareu *A Dog Called Money* a Movistar+.

ELS MILLORS MINUTS DE LA NOSTRA VIDA

Jordi Remolins

La caspa infinita

T'asseus qualsevol dia de la setmana davant de l'aparell de televisió i si estàs una mica baix d'ànim ja ets oca. Tele 5 té tots els mecanismes a punt perquè una força centrífuga et xucli cap al seu inodor de continguts casposos, insubstancials, estúpids i fins i tot intel·lectualment insultants, però que són el més similar que pot haver-hi a un pati de veïns on les converses contenen molta moralitat refregida i molt poca ètica. Els programes de la *cadena amiga* brillen per l'economia de recursos i alhora per uns índexs d'audiència que vencen la competència per més esforços que aquesta faci a plantejar programes de *qualitat*, adjectiu que igualment queda en fora de joc al cap de cinc minuts. Les actituds i opinions que puguin tenir Mila Ximénez, Kiko Hernández, Kiko Matoros o Belén Esteban són per a molts espanyols la benzina neuronal que més endavant es reflecteix també en el seu dret de sufragi. O sigui que tot plegat, des de 1975 com a mínim, està lligat i ben lligat.

Enmig d'aquest panorama de senyores siliconades de metxa curta, i porters de discoteca reciclats a predicadors moderns del bé i el mal, dos personatges de còmic van actuar com a flagel de l'autoignorància imposada durant quinze temporades. El seu debut a *El Jueves* venia precedit per la presència prèvia

en algunes publicacions com *La Opinión de Múrcia*, la regió d'origen del seu autor, Pedro Vera (San Pedro del Pinatar, 1967). Ortega i Pacheco són dos germans amb cognoms diferents, que malgrat viure estancats mentalment molt a prop d'un estat *borderline*, actuen com a justiciers moderns entre famoses de les revistes

del cor, protagonistes de la televisió escombraries, polítics de tots els colors possibles, o personatges anònims que fan seguidisme d'una "*Espanya cañi*" ancorada encara en el segle XXI en el *subdesarrollisme* intel·lectual. Les clatellades a aquest univers són tan antològiques com la d'alguna historieta on retratava les processons de Setmana Santa a Sevilla com una barra lliure de cocaïna i altres estupeficients.

L'estil incisiu de Vera li ha comportat problemes amb la justícia, com els judicis que li van plantejar l'exèrcit espanyol o la duquesa d'Alba, però per contra moltes alegries entre els seus lectors. Malgrat tot, després d'una enquesta entre clients de la revista *El Jueves*, es va donar per tancada l'etapa d'Ortega i Pacheco, tot i que Vera ha seguit dibuixant-hi els Ranciofacts, una denúncia de tota una sèrie de comportaments socials que deixen en evidència el gènere humà subpirinenc. De feina, en seguirien tenint com el primer dia.

Dimecres 28 d'octubre de 1998
Ortega i Pacheco debuten a 'El Jueves'

PONTS DE LLEGENDA

3

Xavier Roviró
i Carme Rubio

EL PONT DEL REMEI

ALBERT LLIMÓS

Pont del Remei
a Vic

DESCRIPCIÓ DEL PONT I ADJACENTS

Construït tot de pedra, el pont del Remei travessa el riu Mèder, un afluent del riu Gurri, a Vic. Inicialment va tenir set arcs, que es recolzaven en pilars reforçats amb tallamars, de manera que el corrent es trencava i l'aigua es distribuïa a cada costat del pilar. L'any 1910, se li van mutilar dos arcs per construir la carretera de Sentfores, dit popularment la Guixa. En aquella època l'alçada dels carruatges i la dels primers camions ja no els permetia passar per sota dels dos primers arcs i en conseqüència es va optar per eliminar-los i crear un nou accés amb escales.

A cada extrem del pont hi havia un pou i a l'extrem de migdia també es va aixecar, l'any 1373, un oratori dedicat a la Mare de Déu del Remei, que més endavant va ser enderrocat quan, tres segles més tard, es va edificar el convent dels Franciscans del Remei, a poca distància del pont. En el segle XVIII en aquest mateix indret es va construir un altre convent i església dedicat a la Mare de Déu del Remei.

REFRANY

Tocar-li a u el pontet.

HISTÒRIA

Aquest pont es va construir després que el rei Jaume I, l'any 1274, autoritzés desviar l'antic camí de Vic a Barcelona que passava pel pont de Queralt i la Calla i fer una entrada nova a Vic, que arribaria a la ciutat a través d'un antic camí, el carrer de Sant Pere. Aquesta nova via formava part de l'*stratta francisca*, és a dir, el camí que sortia de Barcelona, passava per Vic i continuava cap a França per la Vall de Bianya i el Coll d'Ares. Tot i aquesta autorització reial, el pont que havia de passar per damunt del riu Mèder no es va començar a edificar fins a l'any 1325, gràcies al donatiu personal que va fer Bernat de Brull, qui va deixar un llegat de 60 lliures a fi que comencés de seguida la seva construcció.

L'any 2009, l'Ajuntament va aprovar un pla de remodelació del carrer del Remei i, prèviament, es van autoritzar unes excavacions arqueològiques a la zona sud del pont. Els treballs arqueològics van posar al descobert troballes de gran interès, com ara el pou que es trobava al costat occidental i diferents canalitzacions, entre les quals destaca una cananada feta amb totxana, que es calcula que va ser construïda durant els segles XVI o XVII. També es va descobrir un camí empedrat que es dirigia cap a la riba del riu. El més probable és que aquest camí fos el que s'utilitzava abans de la construcció del pont, el qual devia facilitar la travessa del riu mitjançant algun tipus d'infraestructura molt més senzill que el pont. El que en aquell moment no es va fer, però, va ser excavar també l'altra riba, on probablement s'haurien trobat restes similars a les del costat de migdia.

LA LLEGENDA

A *Laura a la ciutat dels sants*, Miquel Llor converteix la ciutat, fàcilment identificable amb Vic, en un dels personatges més significatius de la novel·la. El pont de la Riera, un indret recurrent dins l'obra, apareix a la novel·la com el pont del Codolar o del Pas de la Riera, situat als defores de la població, amb el Collat Negre al fons, és a dir, el Montseny, i en un entorn rural, d'hortes, amb pagesos i gitanos que acampaven i dormien sota una arcada. Aquest pont és per on la Laura passeja amb el seu home a l'arribada a Vic, on es retira a llegir i a contemplar la bellesa del paisatge quan vol estar tranquil·la i també on plora la seva desesperació, com en aquest fragment:

“Morir! No sentir riure ni parlar ni acompanyar rosaris congegats per boques negres de pecats. No haver de veure més el frenesí d'aquells cossos que cremen d'una xardor infernal per sota els escapularis, els vestits honestos, les mànegues decents. Reposar! No sentir mai més aquella gran set que li crema la boca, l'ardentor dels polsos, el fred que li gela les llàgrimes a les parpelles, la feblesa dels turmells. Reposar per sempre en les aigües brutes de la riera!

I va dins la boira travessada per tot de biaixos de clarors nuvoloses, de carrers imprevistos, d'ombres que l'entrepenen. Corre cap al codolar del Pas de la Riera, el pont alliberador. I el pont dreça la doble arcada negra en la negror de la nit, a l'estiu verda d'un heura de vellut. I com més a prop hi és menys voluntat té d'acomplir el que es proposava. No en té desig ni voluntat ni n'ha tingut mai. La mort, el desig de la mort, és una falsedat, li havia dit el seu pare. (...)

Bo i repenjada a l'ampit del pont sent passar l'aigua entre els còdols, però li sembla com si ara s'estigués asseguda al canapè de la sala, o com si es sentís actuar com a entreteniment d'en Tomàs, o com si fos l'hora de casar-se: la roba blanca, el brillant de l'anell; l'anell!, si avui l'hi ha pres la Teresa amb un gest àvid, de garsa!...”

- 1 Pont de Queralt
- 2 Pont Vell de Roda
- 3 Pont del Remei
- 4 Pont de Manlleu
- 5 Pont d'en Bruguer
- 6 Pont d'en Cabreta
- 7 Pont de Sau i Querós
- 8 Pont de Camprodon
- 9 Pont de Torruella

ALEGRIA INTERIOR

Jordi Soler / jordi@alegriainterior.com

Parem?

En aquesta secció s'ha parlat infinitat de vegades de la importància de saber parar i donar-nos espai. Hi ha moltes maneres de fer-ho i moltes maneres d'entendre-ho. Des de la PNL diem que cada persona tenim el nostre propi mapa i per tant una forma particular i única d'interpretar tot el que ens envolta. Amb això també vull dir que cadascú de nosaltres podem arribar a trobar el nostre propi espai de silenci interior en el lloc i en el moment que menys ens esperem i d'una forma totalment imprevisible i espontània. Només cal estar i saber que estem.

No necessàriament hem de supeditar aquesta parada a l'arribada de les vacances, o al fet de trobar un lloc silenciós on puguem sentir la nostra respiració en solitud, tot i que reconec que no cal menysprear cap oportunitat ni situació. Per entendre el significat que té la paraula *parar* en el meu particular diccionari se m'acudeixen algunes situacions a tall d'exemple.

Podem fer una parada de 60 segons al mig d'un mercat en un moment concorregut i observar el tràfec de passejants i paradistes. Nosaltres ens quedem immòbils, en silenci, simplement observant l'anar i venir de tots els participants en

aquesta curiosa escena. Posem atenció en la seva manera de caminar, de tocar les peces, en l'expressió de les seves cares, en la postura que adopten, on dirigeixen la mirada, la forma de parlar i gesticular, com els influeix la nostra presència... És important que anem repassant tots els aspectes que puguem sobre el nostre entorn i persones que ens envolten. Com més aprofundim en l'escena més intensa serà la parada o dit d'altra manera, com més sapiguem *parar* més capaços serem d'endinsar-nos en el moment present.

Si som hàbils, d'aquesta simple experiència-joc en podem treure uns quants aprenentatges, com el fet de ser conscients del nostre moment present o descobrir que els aspectes que pots ens han cridat més l'atenció o ens han incomodat no són res més que reflexos de la nostra particular manera de ser. Per cert, aviso que és possible que també aparegui una certa sensació d'invisibilitat, però no cal alarmar-se, és normal.

Si no som dels que acostumen a anar al mercat però sí que tendim a donar voltes sobre aspectes que ens preocupen també tenim una bona oportunitat de fer una parada. Quan hi ha un pensament recurrent que va i ve i més aviat ens pesa que no pas ens allibera també pot ser bo no renunciar a ell. Com més el vulguem allunyar més s'enganxarà a nosaltres. Cal agafar-lo de la mà, reconèixer que està allà, comprendre el que representa de nosaltres, deixar de responsabilitzar algú altre de la seva presència, esbrinar quina és la seva intenció positiva, acollir-lo i permetre, quan sigui el moment, que es desprengui pel seu propi pes. No es tracta de frenar, es tracta de deixar d'accelerar.

Al final de tot, l'acte de *parar* no deixa de ser una decisió nostra, sempre està a les nostres mans decidir si volem viure una esplèndida sortida del sol connectats mentalment a l'oficina o experimentar un embús de trànsit monumental visualitzant algun dels moments més plàcids de la nostra vida. Sempre hem tingut, tenim i tindrem aquesta llibertat. Parem?

L'HORÒSCOP

Dhanna Astròloga

Del 31-07-2020 al 06-08-2020

ÀRIES (Del 21 de març al 20 d'abril)

Els somnis poden portar-te al passat per comprendre què cal canviar per avançar. Una despesa inesperada pot fer trontollar una mica l'economia. Fes previsió i estalvi.

TAURE (Del 21 d'abril al 20 de maig)

La vida demana que actuïs amb celeritat i que t'adaptis pel que fa a l'economia. Si cercaves alliberar-te d'un tema familiar que pesa massa, ara sembla bon moment.

BESSONS (Del 21 de maig al 21 de juny)

Cerques la manera de trobar un camí diferent, especialment pel que fa a la professió ja que vols distingir-te. Algunes novetats pel que fa als veïns o la comunitat on vius.

CRANC (Del 22 de juny al 21 de juliol)

Si et senties insegur o no gosaves dir la teva, et pots sentir amb coratge per defensar el que és teu. Una persona estrangera pot mostrar el seu interès sentimental en tu.

LLEÓ (Del 22 de juliol al 23 d'agost)

Si t'entossudeixes en una qüestió professional, podries perdre de vista les oportunitats. Obre la ment. Si es barregen amistat i sexe, sigues clar per evitar desil·lusions.

VERGE (Del 24 d'agost al 23 de setembre)

Hi ha una evident preocupació pel futur econòmic, però no tot és treballar i atendre obligacions, deixa temps per relaxar-te i divertir-te. Un amor del passat et busca.

BALANÇA (Del 24 de setembre al 23 d'octubre)

Una amistat pot passar per canvis importants. Positiva transformació al sector material. Has après a gestionar millor l'economia. Discrepàncies amb la família política.

ESCORPÍ (Del 24 d'octubre al 22 de novembre)

Tendeixes a repetir alguns costums, a vegades nocius per a tu. Un canvi d'hàbits pot fer-te sentir millor. Un viatge s'ajorna, però pots fer altres coses que t'agraden.

SAGITARI (Del 23 de novembre al 21 de desembre)

Possible oportunitat laboral del teu interès. Renoves interessos i et plantejges estudiar novament. En l'amor demanes sinceritat i si no ho veus clar, no t'hi involucraràs.

CAPRICORN (Del 22 de desembre al 20 de gener)

Una persona mostra el seu interès amorós, però no estàs massa receptiu. Noves amistats entren a la teva vida. A la feina, les coses milloren i pots relaxar-te una mica.

AQUARI (Del 21 de gener al 19 de febrer)

El teu món interior està revolucionat i tens moltes idees i plans de futur. Tocarà tenir una mica de paciència. Activitats divertides amb els fills i moments inoblidables.

PEIXOS (Del 20 de febrer al 20 de març)

Moltes despeses, però si apliques el que has après ho gestionaràs amb èxit. Guanyes en seguretat personal. Un amor del passat et vigila en silenci per les xarxes socials.

CINEMES

LA CRÍTICA DE LA SETMANA

Joan Salvany

'The Outpost'

De Rod Lurie

El film de Rod Lurie torna a fer sang d'allò que només se sap quan es descongelen els papers secrets d'un estat. *The Outpost*, basat en la novel·la de Jack Tapper, és el lloc avançat d'una guerra, és una pel·lícula de guerra no bèl·lica que són aquelles que omplien les sales, quan estaven obertes, de *Rodríguez*.

La història real es refereix, segons diuen els crèdits, en un invent americà per a l'Iran que consisteix a enviar un equip de *marines* enmig del con-

flicte per aconseguir aliances amb alguna de les tribus contigües. Se sabia que aquests 12 *màzingers* de la mort anaven a morir tots, bàsicament perquè no eren Lawrence d'Aràbia negociant i pel caràcter traïdor i patriòtic del poble nadiu.

Per si això fos poc, quan es considerava la missió finalitzada, s'enviaven avions supersònics que deixaven les instal·lacions com un plat, sense importar-los si el camp estava ja net o no. Arribat el moment, la lluita ja no era ideològica o política

sinó per la supervivència, amb forçades amistats i recollida de ferits.

Aquest primer destacament són 54 soldats, enfrontats contra centenars de talibans, però el film se centra en els 12 especialistes, amb el resultat de vuit morts, que reben diferents medalles. Era la primera ocasió en què els vius també rebien medalles o pensions.

Per fi, un film de guerra que es veu a la llum del dia, sense nits americanes i, com en els bons *westerns*, es pot saber qui dispara o mata a qui. Potser per això aquesta operació es va anomenar "llibertat duradora". És punyent la lluita i honor dels valents, alguns permanentment drogats, sense cap dels 122 minuts per respirar en un dels intensos combats dels últims lliuraments bèl·lics. És com estar assegut a una butaca orelluda a les portes de l'infern, tan desorientat com els guerrers que no comprenen massa bé per què han desfermat aquella orgia de sang i mort.

Més visceral que desesperada, tracten de relacionar-se Scott Eastwood, Caleb Landry Jones, Orlando Bloom, Milo Gibson, Taylor John Smuth, Celina Sinden, Cory Hardrick, Alexander Arnold, Bobby Lojwood, Will Attenborough, Kanawe Patterson o Jacob Scipio, que són alguns dels 54.

SINOPSIS

LA CAZA

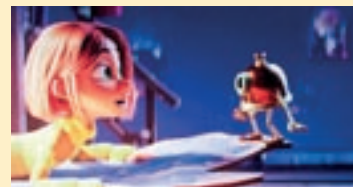
EUA 2020. Dir. Craig Zobel. Amb Betty Gilpin i Hillary Swank. *Thriller*. Un grup de persones, desconegudes entre elles, desperten en un lloc deshabitat. Aviat s'adonen que algú intenta, literalment, caçar-los com animals. Ells són les preses; la resta, els caçadors. Però tot està a punt de canviar quan Crystal, una de les joves que es troba entre els *caçats*, dona la volta al joc i comença a inclinar la balança al seu favor. Un a un, comença a desfer-se dels membres de l'elit que pretenen caçar-los, amb la intenció d'arribar fins a la misteriosa dona que mou els fils de tot allò.

LA FAMILIA QUE TÚ ELIGES

EUA 2019. Dir. Tyler Nilson i Mike Schwartz. Amb Zack Gottsagen, Shia LaBeouf i Dakota Johnson. *Drama*. Zak és un jove amb síndrome de Down que s'escapa de la residència per perseguir el seu somni de convertir-se en un lluitador professional en una escola de lluita. Una sèrie de circumstàncies el porten

a trobar-se amb Tyler, un delinqüent que també ha fugit i que es convertirà en el seu entrenador i aliat. La seva aventura els porta a conèixer Eleanor, una infermera una miqueta peculiar que se'ls uneix en el viatge a través del nord de Califòrnia.

MINA Y EL MUNDO DE LOS SUEÑOS

Dinamarca 2020. Dir. Kim Hagen Jensen i Tonni Zinck. *Animació*. La vida de Mina fa un tomb quan la nova parella del seu pare, Helena, i la seva filla, Jenny, amb la qual no s'avenen, canvien de casa. Una nit, Mina descobreix el món dels somnis, on hi ha uns constructors que s'encarreguen de crear-los. Mina comença a manipular els somnis de Jenny, però això comporta unes conseqüències terribles i Jenny s'hi queda atrapada sense poder-se despertar. Mina ha d'entrar al món dels somnis per enfrontar-se als somnis que ella ha creat i així salvar Jenny i la seva nova família.

PADRE NO HAY MÁS QUE UNO 2

Espanya 2020. Dir. Santiago Segura. Amb Santiago Segura, Toni Acosta i Martina d'Antiochia. *Comèdia*. Amb el triomf de l'assistent virtual Conchy, Javier s'ha convertit en líder del xat de mares i tot va sobre rodes. Sembla tenir-ho tot sota control, però la notícia inesperada de l'arribada d'un nou bebè ho posa tot de potes enlaire... i per acabar-ho d'adobar, arribarà la sogra.

RETRATO DE UN AMOR

EUA 2020. Dir. Stella Meghie. Amb Keith Stanfield i Issa Rae. *Drama*. Quan la famosa fotògrafa Christina Eames mor inesperadament, la seva filla, Mae Morton, es queda confosa, enfadada i plena de preguntes. Quan troba una fotografia amagada en una caixa de seguretat, Mae comença a investigar la vida de jove de la seva mare, iniciant al mateix temps un apassionat i inesperat romanç amb un periodista, Michael Block.

SCOOBY

EUA 2020. Dir. Tony Cervone. *Animació*. Scooby i la colla enfronten el seu

misteri més complicat: un complot per alliberar el gos fantasma Cèrber contra el món. Mentre corren per detenir l'apocalipsi dels gossos, el grup descobreix que Scooby té un èpic destí que ningú va sospitar mai.

SUPERAGENTE MAKEY

Espanya 2020. Dir. Alfonso Sánchez. Amb Leo Harlem, Silvia Abril i Jordi Sánchez. *Comèdia*. José Miguel, *Makey*, és un policia trempat que adora la seva feina al barri de Carabanchel i amb un sentit de la responsabilitat i l'honor desmesurat. La seva vida fa un tomb quan és degradat a agent de mobilitat i destinat a la Costa del Sol a causa d'un greu error. Allà *Makey* es retrobarà amb la seva filla, amb qui fa anys que no es parla, i es veurà, sense moure un dit, embolicat en una perillosa trama de narcotràfic internacional. *Makey* està a punt de convertir-se en el protagonista de les pel·lícules d'acció amb les quals sempre ha somiat.

THE BEAST

Corea del Sur 2019. Dir. Lee Jung-Ho. Amb Lee Sung-min i Yoo Jae-Myeong. *Acció*. Una nena és trobada amb les

extremitats amputades. Dos detectius, Han-su i Min-tae, rivals des de sempre, es fan càrrec del cas. Al principi, la recerca es resol fàcilment quan Han-su arresta el presumpte sospitós, però tot i així aviat es converteix en un misteri quan Min-tae aixeca sospites sobre l'arrestat. Mentrestant, Han-su es topa amb algú que li insisteix que en coneix el veritable culpable.

VOCES

Espanya 2020. Dir. Ángel Gómez Hernández. Amb Rodolfo Sancho, Ramón Barea i Ana Fernández. *Terror*. Sara, Daniel i el seu fill de 9 anys arriben a la casa en la qual pretenen començar una nova vida, sense saber que aquesta propietat ha estat coneguda des de sempre als voltants com "la casa de les veus". El nen, Eric, és el primer a advertir que darrere de cada porta s'oculten estranys sons i s'intueixen veus que sembla que intenten comunicar-se amb la família. El que atribueixen en principi a un producte de la imaginació d'Eric es converteix ràpidament en una inquietant realitat també per als seus pares. Hi ha realment veus a la casa? I en aquest cas, d'on venen? Qui són? Què volen?

CARTELLERA

CAMPRODON		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Casal Camprodoní	Corre como una chica	18.00 i 22.00	18.00 i 22.00	-	-
	Harried en busca de la libertad	-	-	18.00 i 22.00	18.00 i 22.00

RIBES DE FRESE		Divendres	Dissabte	Dilluns	Dijous
Catalunya	Richard Jewell	22.00 (VOSE)	19.00	-	-
	Los productores	-	-	19.00	-
	Una gran mujer	-	-	-	19.00

RIPOLL		Dissabte	Diumenge	Dilluns
Comtal	Madre oscura	22.00	-	-
	Retrato de un amor	-	19.5	22.00

VIC		Divendres, dissabte i diumenge	Dilluns i dimarts	Dimecres i dijous
Sucre	Mina y el mundo de los sueños	17.30	-	17.30
	Mina y el mundo de los sueños (cat.)	16.45 i 18.20	-	16.45 i 18.20
	Retrato de un amor	20.00 i 22.00	-	20.00 i 22.00
	Padre no hay más que uno 2	16.30, 17.30, 18.20, 19.25, 20.10 i 22.00	16.10, 16.30, 18.00, 18.20, 20.10 i 22.00	16.30, 17.30, 18.20, 19.25, 20.10 i 22.00
	The Beast	21.20	-	21.20
	La caza	17.40, 18.50, 19.40 i 21.30	19.50 i 21.50	17.40, 18.50, 19.40 i 21.30
	¡Scooby!	17.00	-	17.00
	¡Scooby! (cat.)	16.20 i 18.10	-	16.20 i 18.10
	Madre oscura	20.00 i 22.00	-	20.00 i 22.00
	La familia que tú eliges	21.50	-	21.50
	Superagente Makey	16.30, 18.20 i 20.10	-	16.30, 18.20 i 20.10
	La profesora de piano	20.35	-	20.35
	Mi hermano persigue dinosaurios (cat.)	19.05 i 21.00	-	19.05 i 21.00

LA GARRIGA		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Alhambra	¡Scooby!	17.00	17.00	17.00	17.00
	La familia que tú eliges	19.00	19.00	21.00	21.00
	Superagente Makey	-	-	19.00	19.00
	Dersu Uzala	21.00	21.00	-	-

GRANOLLERS		De divendres a dijous
Ocine	Padre no hay más que uno 2	16.00, 18.00, 20.00 i 22.00 / 19.00 i 21.00 / 17.30, 19.30 i 21.30 / 16.30, 18.30, 20.30 i 22.30
	¡Scooby!	17.00 / 16.15, 18.15 i 20.15
	Onward (Atmos)	17.00
	Superagente Makey	19.15 / 16.15, 18.15, 20.15 i 22.15
	El hombre invisible (Atmos)	21.30
	Fantasy Island	22.15
	Madre oscura	16.15, 18.15, 20.15 i 22.15
	La caza	16.00, 18.10, 20.15 i 22.20
	Retrato de un amor	16.30
	Voces	18.30, 20.30 i 22.30
	Mina y el mundo de los sueños	17.00 i 19.00
	Bloodshot	21.00
	Zapatos rojos y los siete trolls	16.30 i 18.30
	La familia que tú eliges	20.30 i 22.30
	Mina y el mundo de los sueños (cat.)	16.00
	Mi hermano persigue dinosaurios (cat.)	18.00
	Mi hermano persigue dinosaurios	20.15
	The Gentlemen	22.30

PASSATEMPS

MOTS ENCREUATS

Pau Vidal

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1										■		
2						■						
3			■						■			
4					■							
5									■			
6		■									■	
7								■				
8	■										■	
9				■								■
10						■						
11			■							■		
12					■							
13									■			

HORIZONTALS: 1. Reticència envers la curació en salut. Al centre del camp / 2. Entre remer i remer, gairebé com fer un remix. Demanaria una gràcia / 3. El sant al pot. Espícula segons el lema geminat del botànic. Xes molt alterats per l'aplec de divorciats / 4. Ei, com va, com prova? Esplèndides, sobretot per a les Pimes / 5. Adversari (o és un conferenciant?). Un trosset del trombòcit, i de fet de tot / 6. Líder del moment. No val la pena ni considerar-les. Líder del segon / 7. Fletxa d'ús reservat al poeta. Rígid en ses certeses / 8. Més sofisticat que el tori, l'element. Dues d'una tacada / 9. Amics d'en Pau Vila. Disposició de la vegetació en fase defensiva / 10. S'hi enganxen els avisos d'una plantofada. Tan amable que es fa embafador / 11. Per sobre del sol. Burundi no s'entendria sense aquest idioma. Al cor dels liceistes / 12. Sortida que de vegades no porta enlloc. Ovelles de pèssima fama / 13. Capes amb caputxa que omplien el cap de puces. Per arribar a l'ajuntament s'ha de fer gran.

VERTICALS: 1. Patricis (però no l'Homs, eh?). El més sensat és aplicar-lo a la paret / 2. Rebot contra un i altre top. Sempre va de costat a costat / 3. Principi d'embòlia. Li dura més la jubilació que les contribucions. I ara ja principi d'epidèmia / 4. El que es pot esperar d'un vilà. La clàssica estafa de l'alemanya / 5. Enemics de la Gent Empipadora. L'entozou parasita a dins i ell a fora. Final de felicitat / 6. Per nou li falta un ou. Més lleig i més encantat que una patata. Pon de qualsevol manera / 7. Si vols que pagui, porta-me'l amb cura. Vaivens de la moda / 8. L'indignat dels crucigrames. Tan ingenu que resulta angelical / 9. Extrems de l'Osasuna. Sol ser-ho la taula quan s'omple d'embotits. Dintre la boca / 10. Vi tan fluix que val més que es quedi al rebost. Quan ella menjava embotits no n'hi havia, de taules / 11. Alçament, però menys. Gregues amb molt de pedigrí / 12. Tan robusta i consistent com una muntanya. Una lletra per matar la canongessa.

SUDOKUS

AMIC

Ompli la quadrícula de 9x9 caselles dividides en subquadrícules de 3x3 amb les xifres de l'1 al 9. No s'ha de repetir cap xifra en una mateixa fila, columna o subquadrícula.

Dificultat: fàcil

			6			7	4	8
3		4			2		9	
7		8		4				5
2	7	9		8				3
6	8			9				
				5	6		8	
			5			2		9
		2			8	5		
5	4	7	9					

Dificultat: difícil

	4		7		2		1	
9			3		8	2		4
5								3
1			6	2				
		9	8					
6	7	8		1		9		
				3	6			
3	8				4			
4		2			5	1		

SOLUCIONS

5	4	7	9	2	3	8	6	1
1	9	2	7	6	8	5	3	4
8	3	6	5	1	4	2	7	9
4	1	3	2	5	6	9	8	7
6	8	5	3	9	7	4	1	2
2	7	9	4	8	1	6	5	3
7	6	8	1	4	9	3	2	5
3	5	4	8	7	2	1	9	6
9	2	1	6	3	5	7	4	8

Dificultat: fàcil

4	6	2	9	8	5	1	7	3
3	8	1	2	7	4	5	9	6
7	9	5	1	3	6	4	2	8
6	7	8	5	1	3	9	4	2
2	5	9	8	4	7	3	6	1
1	3	4	6	2	9	7	8	5
5	2	6	4	9	1	8	3	7
9	1	7	3	6	8	2	5	4
8	4	3	7	5	2	6	1	9

Dificultat: difícil

C	A	P	U	Ó	C	S	Ó	S	A	
I	D	E	A	P	E	C	O	R	E	S
L	A	U	N	D	I	R	N	D	I	S
P	L	A	F	O	A	F	A	B	L	E
A	P	V	Z	O	N	A	C	I	O	
M	E	S	O	T	O	R	I	T	A	
S	A	G	E	T	A	E	R	T	E	S
M	N	I	C	I	E	S	E	S	S	
O	P	O	N	E	N	T	B	O	C	I
H	O	L	A	O	P	T	I	M	E	S
L	E	M	A	E	X	S				
R	E	M	I	G	O	R	A	R	I	A
P	R	E	V	E	N	C	I	O	A	M